De roeping van Simson

Psalm 119: 63
Psalm 79: 4
Psalm 60: 2, 3
Psalm 138: 4
Psalm 111: 5

Lezen: Numeri 6: 1-5

Tekst: Richteren 13: 1-5

Geliefde gemeente, wie kent Simson niet? Die man met die enorme kracht. Hij verscheurde een leeuw, ving vossen en bond een fakkel tussen twee staarten om ze door de korenvelden te laten gaan. Met een ezelskaak sloeg hij duizend Filistijnen dood. Toen hij gevangen zat in de stad Gaza, nam hij die enorme poort op zijn rug, droeg die kilometers ver weg en legde hem ergens op een berg neer. En het is diezelfde Simson die we aan het einde van zijn leven tegenkomen in de tempel tussen twee grote pilaren. De Heere heeft hem op dat moment weer kracht gegeven, en hij drukte ze zo uit elkaar dat heel die grote tempel in één grote puinhoop veranderde.

Zo kennen wij Simson. Maar Gods Woord is zo eerlijk, omdat God zo eerlijk is. Want Gods Woord beschrijft niet alleen de heldendaden die Simson heeft gedaan, weliswaar door het geloof, die hij mocht doen in de kracht van de Heilige Geest. Maar diezelfde Simson staat in de Bijbel ook getekend met zijn zondige daden, die voortkwamen uit dat overgebleven zondige vlees. Hij trouwde met een Filistijns meisje, in Gaza ging hij naar een prostituee en uiteindelijk legde hij zijn hoofd met zijn lange haarlokken, als teken van zijn Nazireërschap, in de schoot van Delila en gaf hij zijn geheim prijs. Ook dat is Simson. Ook zo kennen wij hem vanuit het Woord.

Dan kan zomaar de vraag bij ons opkomen: waarom heeft de Heilige Geest het goed gedacht om zowel het een als het ander, en nog best uitvoerig ook, over deze richter in het Woord van God te schrijven? Over een persoon waar sommige mensen niet zo'n raad mee weten? Allereerst wil de Heere hiermee openbaren dat Gods kinderen in zichzelf arme, onverbeterlijke zondaren blijven. En tegelijkertijd laat de Heere hier zien wat Zijn soevereine genade vermag. Maar er is nog meer te zeggen, want deze Simson staat ons in de Bijbel geschreven en wordt ons voorgesteld als een spiegel. Want zeg eens eerlijk: zijn wij nu beter dan Simson? Of heb je Simson nog nooit in je eigen hart ontdekt? En u die God vreest in ons midden, komt u altijd openbaar als een geestelijke Nazireër? Wat is het toch altijd weer ontdekkend, juist in het leven van de ware gelovigen, dat ze zomaar niet gestorven zijn aan het zondige vlees?

Er is trouwens nog iets over Simsons leven te leren. Want wij geloven toch wel, dat Simson thuis is, hè? Die man staat daar te zingen. Misschien zingt hij wel het hardst van allemaal, vanwege zijn leven, maar daartegenover wie Christus voor hem, ja, die ene God voor hem is. Hij staat te zingen aan de oevers van de glazen zee. Dat geloven wij. We komen zijn naam inderdaad tegen in Hebreeën 11, een geloofsheld, niet in eigen kracht, maar door dat geschonken geloof.

Maar, gemeente, als Simson nou eens nu had geleefd en hij zou hier ergens wonen in een van de steden rondom Rotterdam, waar u, waar jij misschien woont, en je zou hem goed kennen, en zo zit hij met Gods volk aan het Avondmaal, en zo gaat hij naar een vrouw... Wat zegt u dan? Wat zeg jij dan? Dan geloven we het al niet meer. Nee, nee, we praten daarmee de zonden niet goed. En daar is Simson wel achter gekomen. Maar wij staan gelijk met ons oordeel klaar. Ik weet het zeker, laat ik het maar eerlijk zeggen: ik had die man al lang afgeschreven als hij in Ommoord zou wonen.

En u, in Krimpen, in Capelle, of waar je ook woont, had hem ook afgeschreven, hè? Maar God niet. God niet. Ziet u, u groot die onuitsprekelijke zondaarsliefde is die uitgaat naar zulke mensen, zelfs naar onverbeterlijke zondaren? En daarom heeft de Heilige Geest het toch goed gedacht om een stukje van zijn leven in de Schriften op te nemen. Ter waarschuwing voor de zonde, maar ook tot troost. We kunnen zo diep niet gevallen zijn, of er is genade bij God te verkrijgen.

We gaan eerst ons richten op de tijd waarin Simson geboren werd en gaan vers 1 overdenken: *En de kinderen Israëls voeren voort te doen, wat kwaad was in de ogen des HEEREN; zo gaf de HEERE hen in de hand der Filistijnen, veertig jaar.* Ja, de schrijver van het boek Richteren, en we weten niet precies wie dat geweest is, moet het geleid door de Heilige Geest wel heel eerlijk opschrijven. Het verbondsvolk van God, de kinderen Israëls, voeren voort te doen wat kwaad was in de ogen des HEEREN. Wat was dat kwaad dan, concreet in de tijd dat Simson geboren werd? Ik zou u op drie dingen willen wijzen vanavond.

In de eerste plaats was dat kwaad het afwijken van Gods geboden, het verlaten van de Heere, het niet meer leven bij het Woord van God. En toch wilde Israël godsdienstig blijven, want de mens wil altijd wel godsdienstig blijven. Ze gingen de afgoden dienen die ook in de omliggende volkeren werden vereerd, in het bijzonder de vruchtbaarheidsgoden Baäl en Astarte. De wereld rondom Israël kreeg steeds meer invloed binnen het verbondsvolk van God. Niet alleen de afgoden van de omliggende volkeren werden overgenomen, maar ook de leefwijze van de wereld werd overgenomen. In de dagen dat Simson werd geboren, waren er gemengde huwelijken. En de zonden tegen het zevende gebod waren zeer groot.

En niet alleen in de samenleving, gemeente, maar helaas ook in de kerk, laat ik het zo maar zeggen. Want u moet weten dat Simson in dezelfde tijd leefde toen Eli nog hogepriester was in de tempel en ook over een deel van Israël richter was. Ik hoef u toch alleen maar de namen van de zonen van Eli, Hofni en Pinehas te noemen, en in herinnering te brengen wat deze twee priesters, nota bene, deden in het huis des HEEREN te Silo. Het staat in de geschiedenissen dat er bij de tabernakel te Silo vrouwen kwamen, met hopen. Nee, dat waren geen vrouwen die met heilbegeerten naar Gods huis kwamen, om onderwezen te worden in de offerdienst, om onderwezen te worden door de hogepriester Eli. Maar het waren vrouwen, zo laat het Woord van God zo eerlijk weten, die zondigden met de priesters in de tabernakel. Een donkere tijd was het toen.

Eigenlijk staat die tijd ons getekend als een spiegel voor onze tijd. Want ook in onze dagen wordt er veel gezondigd. Is er ook in ons vaderland veel afgoderij gekomen en ruimte voor valse godsdiensten? Ook in ons vaderland is er in de loop der jaren een vermenging opgetreden tussen de kinderen des verbonds en de kinderen van de wereld. Ook de zonden die in de wereld bedreven worden, komen wij tegen in het huis Gods, ook als het gaat om de zonden tegen het zevende gebod. Niet alleen in de wereld, helaas ook in de kerk. En als dat op u afkomt, gemeente, ach, wie zou dan niet wenen, vanwege de donkere toestand waarin wij leven? Het volk Israël deed dus wat kwaad was in de ogen des HEEREN. Ze weken van de Heere af. Dat is het eerste.

Het tweede wat ik vanavond zou willen noemen, is ook aangrijpend. U moet even beseffen dat voor het boek Richteren het boek Jozua staat. In dat boek wordt beschreven hoe de Heere onder leiding van Jozua het volk bracht in het beloofde land. Een heel belangrijk moment in het boek Jozua is als Jozua afscheid gaat nemen van het volk. Hij is oud geworden en weet dat hij binnenkort gaat sterven. Dan roept hij het volk bijeen en gaat hij het volk toespreken. Hij houdt zijn afscheidspreek en spreekt de bekende woorden: *Kies dan heden, wie gij dienen zult.* En dan gaat

het volk spreken. Massaal zeggen ze tegen Jozua: Wij zullen de HEERE dienen. O, wat klonk dat hoopvol, gemeente.

Maar Jozua, die geen vreemde was van ontdekkende genade en zijn eigen hart kende, kende ook het hart van zijn volk. Hij wist het: wil een mensenkind werkelijk de HEERE kunnen dienen, dan is er genade nodig, genade die de HEERE werkt in het hart van een zondaar. Jozua had die genade ontvangen. Daarom kon hij tot het volk zeggen: *Aangaande mij en mijn huis, wij zullen de HEERE dienen*. En zo is Jozua gestorven en mocht hij ingaan in de rust die overblijft voor het volk Gods. Maar wat bleef er toen van Israël over, nadat Jozua gestorven was? Wat kwam er van die belofte terecht: Wij zullen de HEERE dienen? Zouden ze in de eenheid des geloofs verder gaan optrekken? Zouden ze eendrachtig samenkomen en samenwonen in het land dat ze van de HEERE erfelijk hebben gekregen?

Ach, wat zegt het Woord van God nadat Jozua gestorven is? Toen begonnen ze kwaad te doen in de ogen des HEEREN. En ze gingen ermee voort. Weet u wat er gaat gebeuren, gemeente, als er steeds meer afval komt en een volk steeds meer kwaad gaat doen in de ogen des HEEREN? Dan gaat het geestelijke leven afnemen. Het aantal kinderen Gods wordt minder. En de kinderen Gods die er zijn, lopen het gevaar dat ze verachteren in de genade. Dat gebeurde in de periode nadat Jozua gestorven was. Weet u waar dat op uitliep? Het volk verloor de eenheid. Daar hebt u een tweede kwaad van het volk Israël. De stammen gingen niet meer samen op. De eensgezindheid in de liefde en de vrede verdween. Elke stam was op zichzelf gericht. Elke stam leefde in zijn eigen bubbel. Is het vandaag ook niet zo? Heeft de Heere Jezus Zelf niet gezegd dat in het laatst der dagen de liefde zal verkillen, en dat er twist en tweedracht zal worden gevonden?

O, wat wordt het gevaarlijk in de kerk des HEEREN als de vreze des HEEREN gaat wijken. Wat wordt het donker als het nog maar door weinigen wordt beoefend. Zo was het in de dagen van Simson. Een donkere tijd, een zondige tijd. Er was dus wereldgelijkvormigheid gekomen en de eenheid was verloren gegaan.

Nu nog een derde kwaad dat openbaar kwam in die dagen. Want de HEERE, gemeente, is geen ledig aanschouwer. Vanuit de hoge hemel heeft Hij Zijn bondsvolk Israël gezien. Hij zag dat het volk zich rijp ging maken voor het oordeel. En het kwam. De HEERE had daar dat wrede volk van de Filistijnen voor beschikt, die onbesnedenen. Deze vreselijke vijand ging heersen over Israël, veertig jaren lang. De Filistijnen hebben het volk benauwd gemaakt. En God liet het toe vanwege de zonde van het volk. Het was een kastijding van God.

Weet u wat mij opvalt als je het boek Richteren doorleest? Het is elke keer weer hetzelfde. Ze vallen in de zonde, de HEERE komt met een oordeel, en dan valt op dat als dat oordeel gekomen is, dan komt het volk in de schuld. Als het volk dan in de schuld komt gaan ze roepen tot God. En dan zendt de HEERE in Zijn onbezweken trouw elke keer een richter. Dat patroon zie je telkens terugkomen in het boek Richteren. Behalve in de tijd van Simson. Ook nu gaat de HEERE Zijn volk kastijden met die Filistijnen, veertig jaar lang. En terwijl de HEERE Zijn volk kastijdt, lees ik niet in Gods Woord dat er één mensenkind in de nood komt. Juist in deze tijd lees ik niet dat het volk tot berouw komt en eenparig gaat roepen en schreeuwen tot God om verlossing. En toch geeft God een richter. O ja, het is Gods gewone weg om in de weg van het gebed verlossing te schenken. We hebben het menigmaal gezongen met de dichter van Psalm 81: *Op uw noodgeschrei doe Ik grote wonderen*. Dat is ook Gods gewone weg. Hij werkt het zelf.

Maar als ik nu kijk in de dagen van Simson, als hij geroepen wordt in richter te zijn en het volk te gaan verlossen van de Filistijnen, dan is er niemand die roept tot God. Het lijkt of er niet één smeekgebed omhoog klinkt. Tenminste, het staat niet in Gods Woord, terwijl er bij de andere

richters wel wordt vermeld. Laat dat ook niet zien hoe diep donker die dagen zijn geweest, dat de HEERE Simson ter wereld liet komen? Acht, wat was het volk diep gezonken. Hoe zou er ooit nog verlossing kunnen komen?

Is het misschien vandaag ook niet zo? Is ons bidden opgehouden? Nee toch? Klinkt er bij ons nog een noodgeschrei in de moeilijke, donkere dagen waarin we leven? Zal er ooit verlossing komen, zal er ooit nog een opwekking komen? Hoe zal de HEERE Zijn belofte voor Israël gaan vervullen en dan Rusland, wat er aankomt? En die donkere wolken die over de aarde gaan? Bij wie wekt het een noodgeschrei, of die grote Richter Jezus Christus wil opstaan in de strijd en krachtig met Zijn Geest wil werken en doorwerken?

De HEERE is niet afhankelijk van ons bidden. Dat blijkt wel uit deze geschiedenis. Want zelfs met ons bidden, met ons smeken, met ons noodgeschrei, met onze schuldbelijdenissen, kunnen wij de verlossing niet bewerken en verdienen. Maar dwars daardoorheen is het de HEERE die het doet. Wat zien we dan hier schitterend in deze geschiedenis? Waar niemand roept om verlossing, waar niemand roept om een richter, gaat God nochtans, vanwege die onbezweken trouw, zorgen dat er onder het volk Israël een richter komt: Simson.

Kijk, zo was het in die dagen. Dat laat het eerste vers van Richteren 13 ons zien. Laten we verder lezen. Want ondanks dat verval onder Israël had God toch Zijn volk, Zijn echte kinderen, in die tijd. Twee van hen komen we tegen in vers 2: Manoach en zijn huisvrouw. Laten we vers 2 lezen en bestuderen: *En er was een man van Zora, uit het geslacht van een Daniet, wiens naam was Manoach; en zijn huisvrouw was onvruchtbaar, en baarde niet*.

Deze tekst neemt ons mee naar het zuidelijke deel van Israël. Daar lag de stam van Juda, daar lag ook het erfdeel van Dan, en die grensden aan elkaar, dicht bij de grenzen van dat Filistijnse volk. Ergens in dat grensgebied tussen Juda en Dan lag het plaatsje Zora. Je zou het ook zo kunnen voorstellen: je had daar een soort drielandenpunt van de provincie Juda, de provincie Dan en het Filistijnse land. Daar bij dat drielandenpunt lag het stadje Zora. En het is juist dat gebied dat het meest geteisterd werd door de aanvallen van de Filistijnen. Het is juist dat deel van Israël waar ze het meest last hadden van deze onbesneden vijand. En waar je het nu net niet verwacht zou hebben, in het meest gevaarlijke gebied, heeft God twee van Zijn kinderen: een godvrezend echtpaar, Manoach en zijn huisvrouw.

Gemeente, dan vind ik dat weer zo'n lichtstraal in die duisternis van die tijd. Het laat ons weer zien hoe donker de tijd kan zijn, maar de HEERE heeft altijd Zijn kerk op aarde. Dat mag verwachting geven, want waar de Kerk is, met een hoofdletter, daar is Hij Zelf als de Koning van de kerk. Nee, het waren er niet veel daar, Manoach en zijn huisvrouw. Zij behoorden bij dat overblijfsel naar Gods verkiezing. Zij waren in die dagen niet meer dan een hutje in de komkommerhof, een uitdrukking die we in het begin van de profetieën van Jesaja tegenkomen. Wat betekent die uitdrukking, een hutje in de komkommerhof? Een heel klein hutje aan de rand van een grote akker, wat je bijna niet ziet staan. Nou, zo was het ook in de tijd dat Simson werd geboren. En door Gods verkiezende liefde werd hij geboren uit godvrezende ouders.

Van zijn vader weten we zijn naam: Manoach. Dat betekent 'rust'. De naam van zijn moeder weten we niet; het heeft de Heilige Geest goed gedacht die niet bekend te maken. Als je Manoach en zijn huisvrouw gadeslaat – en de volgende keer hoop ik daar nog wel wat meer van te zeggen – lijkt het net alsof die moeder van Simson wat in de schaduw leeft van haar man. Maar toch, bij nadere bestudering van het geestelijke leven van deze twee mensen, blijkt dat de vrouw van zag door het geloof van Manoach zelf. Je zou het zo kunnen zeggen: die vrouw van Manoach was meer geoefend

in het geestelijke leven dan haar eigen man. En zo kon zij haar man op belangrijke momenten ook geestelijk tot een hand en een voet zijn.

Wat is dat een zegen, als dat ook in het huwelijksleven zo mag zijn, als we getrouwd mogen zijn en we onze man of vrouw nog mogen hebben, en er is meer dan alleen een liefdesband. Wat is het een onuitsprekelijk goed als man en vrouw geestelijk leven mogen kennen? Dan komt het wel mee voor dat de een meer geleerd heeft dan de ander. Maar wat is het dan een zegen dat de een de ander tot steun en tot onderwijs mag zijn? En u die getrouwd mag zijn en nog samen mag zijn in ons midden, hoe is uw huwelijksleven? Is uw huwelijksleven ook een geestelijk leven, zo samen, dat er van die momenten zijn dat een vrouw aan haar man vraagt: hoe zit het toch, ik begrijp het niet meer? Of andersom, dat er onderwijs gegeven mag worden, omdat die man meer gezien heeft dan die vrouw, of de vrouw meer dan die man, om zo samen tot een hand en een voet te mogen zijn?

Als ik dat echtpaar gadeslaat in dat plaatsje Zora, dan straalt de godsvreze van hen af in een donkere tijd. Dat hebben die twee het goed gehad daar. Daar mochten ze bij tijden iets ervaren van die diepe betekenis van de naam Manoach. Te midden van de duisternis, te midden van de stormen, de gevaren, ook vanaf de kant van de Filistijnen, mochten ze bij tijden rust vinden in God. Wat een zaligheid om te midden van de stormen en de gevaren die er kunnen zijn, rust te vinden bij de HEERE, die het juist in die moeilijke omstandigheden zegt: *Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven*.

Kijk, dat hebben Manoach en zijn huisvrouw bij tijden mogen ondervinden. Maar niet alleen dat, want toen de Heere Jezus deze woorden later in het Nieuwe Testament uitsprak – *Komt herwaarts tot Mij, die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven* – heeft Hij er wel wat bijgezegd. Wat dan? *Neem Mijn juk op u, en leert van Mij, dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart; en gij zult rust vinden voor uw zielen*. En daar kenden Manoach en zijn huisvrouw ook iets van. De HEERE had hen een juk opgelegd. Het staat er in vers 2: de vrouw van Manoach was onvruchtbaar. Zij kende een groot gemis. Wat moet dat moeilijk geweest zijn voor haar, terwijl er in haar ziel, in haar gemoed, wel van die moedergevoelens waren. Deze vrouw was onvruchtbaar en ze baarde niet.

En dan moeten we dat plaatsen in de context van die tijd, in de context van het Oude Testament. Deze twee mensen waren nazaten van vader Abraham, die de HEERE heeft geroepen uit Ur der Chaldeeën, tegen wie de HEERE had gezegd en beloofd: *Abraham, je zult tot een groot volk worden, als de sterren aan de hemel en als het zand aan de oever der zee.* En dat heeft de Heere vervuld. Elke keer als er dan weer mensen kwamen uit dat geslacht van Abraham en er een huwelijk werd voltrokken, zag men uit naar de kinderzegen, want dan werd je ingeschakeld om die grote belofte van de HEERE te mogen vervullen. Wat werd het een zegen voor een vrouw als ze een kind ter wereld mocht brengen en het mocht belijden, weer een zaad van onze voorouders Abraham en Saraï. Dat was een grote zegen, dat was een verbondsweldaad, om zo een kind voort te mogen brengen voor God onder Israël.

Maar voelt u aan dat, als dan die baarmoeder gesloten bleef, wat dat voor zo'n vrouw betekende? Het was voor zo'n vrouw met recht een smaad, ze stonden voor hun waarneming buiten de vervulling van Gods belofte. Ze voelde zich erbuiten gezet. De HEERE gaat mij niet gebruiken om Zijn grote belofte te vervullen. Voelt u wat een smaad, wat een vernedering, wat een eenzaamheid dat voor zulke vrouwen onder Israël geweest moet zijn? Reken maar dat daar ook de vrouw van Manoach aan geleden heeft. Maar zie, ondanks dat juk, ondanks deze beproeving, kende de HEERE haar, dacht de HEERE aan haar, en ging de HEERE Zijn almacht tonen in het leven van deze onvruchtbare vrouw. Zij zal zwanger worden en een zoon baren, een wonder van Gods almacht.

Ze werkt de Heere nog. Ook vandaag kan Hij het doen, dat waar het misschien aanvankelijk onmogelijk lijkt om een kind ter wereld te kunnen brengen, daar kan Hij het doen. Want Hij is een almachtig God, hoewel Hij het soms in Zijn wijsheid toch niet doet. Dat kan soms veel eenzaamheid en verdriet geven. Gemeente, laten wij ook kinderloze echtparen niet vergeten.

Er is nog een les van de onvruchtbaarheid van de vrouw van Manoach te leren. Want wat er in het tijdelijke leven zo pijnlijk waar kan zijn, onvruchtbaarheid, dat ervaren Gods kinderen ook in het geestelijke leven. Wat is het een ontdekkende les als de HEERE je gaat leren: *uit u geen vrucht meer in der eeuwigheid*. Als je als zo'n onvruchtbare vijgenboom openbaar moet komen, o, hoe zullen er ooit vruchten van bekering en geloof openbaar kunnen komen?

Toch kan het, gemeente, toch kan het. Want wat gaat er gebeuren als je van dood levend gemaakt wordt? Dan komt er een band met Christus. En als ligt dat in het begin van het geestelijke leven nog verborgen, en kun je het allemaal geen naam geven, maar een ziel wordt met Christus levend gemaakt. En dan vloeien er vruchten uit Christus in de ziel. Waar je eerst met pijn en verdriet en een verbroken hart leerde buigen onder de werkelijkheid – *uit u geen vrucht meer in der eeuwigheid* – wordt het zo'n eeuwig wonder: *uw vrucht wordt uit Mij gevonden. Zonder Mij kunt gij niets doen*. Ja, dan komen de vruchten uit de Bron, en dat is Christus.

Want weet u wat er geestelijk gaat gebeuren met een mensenkind dat levend gemaakt wordt? Daar wordt de belofte die Jesaja heeft mogen prediken, geestelijk in de ziel toegepast. Welke belofte? *Een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven*. Hier vanbinnen, in de ziel. *En gij zult Zijn Naam heten JEZUS; want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden*. Wat een wonder, zoals het ook een wonder is geweest voor Manoach en zijn vrouw. Ze zouden toch een kind krijgen. Een onvruchtbare wordt vruchtbaar. Nee, dat hadden deze twee mensen niet verdiend.

Want dan ga ik nog op iets wijzen wat wij vinden in het tweede vers. In het tweede vers moest de schrijver van het boek Richteren ook iets vertellen over hun afkomst. Zij waren Danieten. Zij waren nakomelingen van een van de zonen van Jakob die de naam Dan droeg. Daar ligt ook een les in. Want wie was Dan? Ja, ik zei het al, hij was een van de zonen van Jakob. Maar als je de heilsgeschiedenis op je in laat werken, dan is deze jongen wel op een hele vleselijke wijze op de wereld gekomen. Rachel wilde zo graag kinderen, en te begrijpen, want ze was ook aanvankelijk onvruchtbaar. In plaats van dat ze het van de HEERE ging verwachten, ging ze zelf aan het werk en zei ze tegen haar dienstmeisje Bilha: Jij moet maar met Jakob trouwen, opdat jij in verwachting zult raken, en dan komt er toch een kind. En zo is het gebeurd. Het eerste kind dat bij Bilha geboren werd, was Dan.

Dan is voortgekomen, zo zou je kunnen zeggen, uit de dienstbare Bilha en de vrije Jakob. Dan is voortgekomen uit geest en vlees, uit genade en wetticisme. Daarom staat de persoon van Dan in de Schrift symbool voor dubbelhartigheid, schijnheiligheid, tweeslachtigheid. Als ik dan denk aan wat Jakob over zijn zoon Dan heeft moeten zeggen, toen hij daar op zijn ziekbed lag in Egypte en Dan bij zijn bed moest komen. Dan komt dat dubbele ook zo duidelijk naar voren in de woorden die Jakob tegen Dan moest zeggen. Enerzijds zegt Jakob met een profetische blik: *Dan zal het volk van God richten*. Dat zal hij doen door de Heilige Geest. Maar diezelfde Dan, zegt Jakob, is listig en sluw, gelijk een slang aan de kant van de weg. Als hij dan een paard langs ziet komen, grijpt hij toe en bijt dat paard in de benen. Ziet u het? Die tweeslachtigheid, die tweemens, dat is Dan.

Als je dan de stam van Dan nagaat, en ook de nakomelingen, dan zie je het regelmatig bovenkomen. En hebben Manoach en zijn huisvrouw het ook niet ervaren, nadat ze op de school van vrije genade gebracht waren, hoe tweeslachting ze waren, dat ze een tweemens geworden zijn? We gaan het in de toekomst wel horen, als de HEERE het geeft. Ook Simson was een echte,

een echte geestelijke Daniet. Zo stond hij in de kracht des HEEREN, zo werd de Geest vaardig over hem, en deed hij grote daden in de kracht des HEEREN. En zo viel hij in de zonde. O, wat een Daniet was hij. En gaan Gods kinderen zich daar ook niet in herkennen? O, die strijd, die voortdurende strijd tussen geest en vlees, tussen de nieuwe mens en de oude mens. Wat kun je soms walgen van jezelf. Hoe dubbelhartig kan het soms niet in het leven van Gods kinderen zijn? Een Daniet, een geestelijke Daniet in zichzelf. Enerzijds vleselijk, verkocht onder de zonde, maar anderzijds, door genade, een geestelijke Nazireër, zoals dat ook van Simson staat beschreven.

Dan gaan we de verzen 3 tot en met 5 nog lezen en overdenken: *En een Engel des HEEREN verscheen aan deze vrouw, en Hij zeide tot haar: Zie nu, gij zijt onvruchtbaar, en hebt niet gebaard; maar gij zult zwanger worden, en een zoon baren. Zo wacht u toch nu, en drink geen wijn, noch sterke drank, en eet niets onreins. Want zie, gij zult zwanger worden, en een zoon baren, op wiens hoofd geen scheermes zal komen; want dat knechtje zal een Nazireër Gods zijn, van moeders buik af; en hij zal beginnen Israël te verlossen uit der Filistijnen hand.*

Op een dag krijgt die vrouw bezoek. Dat is zalig: bezoek uit de hemel. De Engel des HEEREN komt tot haar. Aanvankelijk ziet deze vrouw niet direct dat het de Engel des HEEREN is? Onze kanttekeningen verklaren het op dit moment heel juist en zuiver: dat deze Engel des HEEREN de Zoon van God is. Dus die vrouw van Manoach krijgt een bezoek van Christus. Heb je het ook weleens gehad? En als dat zo is, wanneer was het voor het laatst? En verstond je het ook direct? Want dat is niet altijd het geval.

Kijk, deze vrouw krijgt een bezoek van Christus, maar ze heeft het eerst niet in de gaten. Ze begrijpt wel zoveel dat het iemand van God is, en dat er woorden van God tot haar gesproken worden. Maar ze ziet toch niet direct dat het Christus is Die tot haar spreekt. Ja, dat kan zo zijn in het geestelijke leven, zeker in het begin van het geestelijke leven, als dat allemaal nog wat in de nevelen gehuld ligt. Het kan zo zijn dat je nog niet een helder zicht hebt op de Persoon van Christus, Die weliswaar vanaf het begin van het geestelijke leven al begint te spreken als Profeet. We komen het in het Woord van God terug tegen. Ik denk bijvoorbeeld aan die blindgeborene in Johannes 9. Als die man uiteindelijk uit de synagoge geworpen is, dan is het Christus' tijd om hem op te zoeken en Zichzelf aan hem te openbaren, terwijl Hij hem al ziende gemaakt had en met hem gesproken had. En de blindgeborene, nadat hij Hem gezien had en over hem gesproken had, maar hij begreep nog niet wie die Persoon was. Dan gaat de HEERE hem opzoeken en stelt die pastorale, uitlokkende vraag van die heerlijke Profeet en Leraar van Zijn kerk: *Zeg, nu ben je uitgeworpen uit de synagoge, nu hoor je nergens meer bij, gelooft gij in de Zoon van God?* Dan komt er openbaar wat er in het hart van die man leeft: een hartelijke begeerte om Hem te mogen leren kennen. Maar ach, hij kent Hem niet. Dan zegt hij: *Wie is Hij, Heere, opdat ik Hem kennen moge?*

Ziet u wel, aanvankelijk zag je het niet. Maar zo bleef het niet. Want hij leerde Christus wel kennen. Het kan zo na ontvangen genade zo zijn, en daarmee bedoel ik: nadat je Christus hebt leren kennen, kunnen er zelfs momenten zijn dat Hij Zich aan je gaat openbaren, dat Hij tot je gaat spreken, en je hebt het niet direct in de gaten dat Hij het is. Ik hoef u alleen maar te wijzen op een aantal mensen die we tegenkomen rondom de opstanding van Christus. Zag Maria Magdalena het gelijk? Nee toch. Zagen die Emmaüsgangers het gelijk? Ook niet. En zo is het ook hier met deze vrouw. Ze heeft niet direct door dat het Christus is. Het zal anders worden, ja, maar op dit moment ligt het nog in de nevelen gehuld.

Misschien herkent u dat wel in uw leven, dat de HEERE begon te spreken in je leven en dat die rijke woorden begon te spreken in je leven, maar het nog niet zo helder voor je is, wie ten diepste tot je ziel sprak. Weet u wat er wel in je ziel gaat ontstaan als je dat herkent? Dat je zo graag die Persoon

nog een keer wil ontmoeten Die tot je ziel gesproken heeft: Ik wil die Persoon leren kennen, dat Hij Zich bekend maakt aan mij. Daarom zal er in een gezond geestelijk leven, in zulke situaties, een verlangen ontstaan naar een hernieuwde ontmoeting met die wonderlijke Persoon Die zulke heerlijke woorden tot je sprak. Dan kan ik u zeggen: blijf maar verwachten, blijf maar uitzien. Want Hij zal je opzoeken in al je omstandigheden, met al je vragen.

Hier, bij deze eerste keer, bleef het voor deze vrouw nog in de nevelen gehuld, zei ik. Maar de boodschap is duidelijk, de boodschap is wonderlijk. Ze zal zwanger worden, ze zal een zoon gaan baren. Een heel bijzonder kind zal ze ter wereld gaan brengen. Het zal een man zijn die Israël zal gaan verlossen van de Filistijnen. Gelooft u niet dat dit een hoopvolle boodschap voor deze vrouw geweest is, die echt wel in de gaten had in wat voor donkere tijd ze leefde? Het was alsof de eerste lichtstralen van Gods genade in die donkere tijd begonnen te schijnen. Het is gaan leven bij die vrouw toen ze deze boodschap kreeg: *Er zal verlossing komen. Zijn goedheid is zeer groot*.

Ja, Simson zal geboren worden. Hij zal het volk gaan richten. Vader Jakob had een ver gezicht gezien: *Dan zal het volk richten*, en hier zien we het in vervulling gaan. Een nazaat van Dan zal aantreden als richter om een begin te maken om het volk te gaan verlossen van de Filistijnen. Dat gaat hij helemaal alleen doen, zonder leger. Hoe zal het dan zichtbaar worden dat deze man een van God gezonden richter zal zijn, aan dat zuidelijke deel van Israël geschonken? Hij zal een Nazireër zijn, bij de gratie Gods. Het zal openbaar komen dat hij een Nazireër, een afgezonderde, zal zijn. Dat Hebreeuwse woord betekent een gewijde, een aan God geheiligde, gewijd en geheiligd aan de dienst van God.

Hoe moet dat openbaar komen? Met drie dingen. Hij mag geen wijn en sterke drank drinken. Daar mag hij niet mee vervuld raken, hij moet vervuld worden met de Geest. Dat moet u begrijpen, gemeente, tegen de achtergrond van al die afgoden die in die dagen werden gediend en de profeten van deze afgoden. Want die profeten van die afgoden konden soms ook wel eens extreme daden verrichten. Maar wat gingen ze dan doen? Ze gingen zich helemaal vol drinken met wijn en sterke drank, zodat ze in een extase kwamen. Als ze dan in extase kwamen, konden ze soms grote daden verrichten. Als u beseft hoe donker de tijd was in die dagen, ging de HEERE het verhoeden dat het volk Israël zo tegen Simson zou aankijken. Nee, als Simson straks met die grote kracht openbaar zal komen, is het niet vanwege de sterke drank dat hij in extase gekomen is, maar omdat de Geest vaardig werd over hem. Dat moest openbaar komen. Geen sterke drank, geen wijn, zelfs tot het eten van druiven toe werd hem verboden.

Het tweede: hij mocht geen doden aanraken. Daarmee zou hij onrein zijn. We gaan nog wel horen dat hij hierin wel gevallen is. Waarom hoorde dat bij het Nazireërschap? De dood was het loon op de zonde. De dood sprak van de breuk die er gekomen is tussen de levende God en een mensenkind. Nee, het niet aanraken van de dood en een dode, daar ging de prediking uit: zoek toch het leven bij de levende God.

Ten derde: zijn haren mochten niet geknipt worden. Op die manier werd het zichtbaar door die lange haarlokken dat hij een Nazireër was. Het volk moest het begrijpen. Want in Numeri was het al door de HEERE beschreven. Elke keer als de mensen Simson zagen gaan met die lange haarlokken, ging er een prediking van die haarlokken uit naar het volk. En de prediking was dit: O volk van Israël, ik ben aan God gewijd, zo moet ook u aan God gewijd zijn.

Kijk, gemeente, zo was de roeping. Zo zal Simson richter moeten zijn. Het zal hem veel zelfverloochening moeten gaan kosten en van hem vragen. Maar ook nu al van zijn moeder. Want gedurende die zwangerschap moest zij zich ook aan die bepalingen houden, met name om geen

wijn en sterke drank te gebruiken. Zijn moeder werd dus opgeroepen om zich voor te bereiden op de komst van Simson.

Nee, wij kennen de wet van het Nazireërschap niet meer. Maar dat laat niet weg dat we toch nog wel wat kunnen leren. Allereerst voor ouders die geroepen worden hun kinderen op te voeden in de vreze des HEEREN. Kinderen, lieve ouders in ons midden, zijn leenpanden. Er is er maar Eén die recht heeft op onze kinderen, en dat is God. En daarom moeten ze leren leven voor God. Maar dat is nou net van nature niet te vinden. Het is wel de roeping van ouders om hun kinderen voor te leven. Wanneer begint dat? Begint dat als je kind zo groot geworden is dat het in een kinderstoel kan zitten? Begint dat als het kind nog in de box ligt? Nee, dat begint al als je weten mag in blijde verwachting te zijn. David kon zeggen: *Op U ben ik geworpen van de baarmoeder af*. Simson kon dat ook zeggen. Reken maar dat die ouders dit kind in de zwangerschap al op God hebben geworpen.

Maar kinderen in de moederschoot kunnen ook horen. Wat horen nou die ongeboren levens? In de moederschoot horen ze moeder zingen, de psalmen. Horen ze moeder bidden. Mogen onze kinderen Nazireër zijn, door Gods genade wel te verstaan? Is uw leven aan de HEERE gewijd? Ziet de wereld dat je afgezonderd bent van de grote massa? Hoort de HEERE je ook zo dikwijls bidden: *Leer mij naar Uw wil te handelen, ik zal dan in Uw waarheid wandelen; neig mijn hart, en voeg het samen tot de vreze van Uw Naam*?

Kijk, zo werd Simson geboren, met die heilige roeping om een Nazireër Gods te zijn. Wat hield dat concreet in, die roeping als een Nazireër? *Hij zal beginnen om Israël te verlossen*. We gaan het horen hoe hij dat zal doen en hoe de HEERE hem zal gebruiken. Simson zal ermee beginnen, Samuel zal het voortzetten, Saul en Jonathan zullen het overnemen, en straks zal David de overwinning op de Filistijnen behalen.

Maar meer dan al deze richters en koningen, gemeente, is die grote Richter Christus. Hoe groot is Hij als de Richter en de Verlosser van Zijn volk, nog meer dan Simson is hier. Waar Simson slechts kon beginnen om Israël te verlossen van de Filistijnen, daar is Christus begonnen en Hij heeft de verlossing voortgezet. Hij zal zorgen dat er straks op de jongste dag een volkomen verlossing zal zijn, door Hem alleen verworven, door Hem alleen bewerkt. Zo werkt Hij in de kerk in het groot, zo werkt Hij in elk van degenen die zalig worden.

Laat dat tot slot en een troost mogen zijn. Wat Hij begint, dat zal Hij voltooien. Paulus heeft ervan getuigd: *Die ons uit zo'n grote dood verlost heeft, en nog verlost; op Welke wij hopen, dat Hij ook nog verlossen zal*. En daarom: *Gij die God zoekt in al uw zielsverdriet: Hoop op God! Want de HEERE is zo getrouw als sterk, Hij zal Zijn werk voor mij voleinden*. En daarom dat gebed: *Verlaat niet wat Uw hand begon, o Levensbron, wil bijstand zenden*.

Amen.